

КУЗЬМЕНКО ЄВГЕНІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ

Інформація про кваліфікацію викладача: диплом кандидата с.-г. наук ДК 061581 від 29.06.2021, спеціальність – 06.01.05 селекція і насінництво.

Стаж наукової роботи: 12 років.

Інформація про додаткові показники, що визначають кваліфікацію працівника

Наукові публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України

1. Хоменко С., Чугункова Т., Федоренко І., Федоренко М., Кузьменко Є. Показники структури продуктивності колекційних зразків пшениці м'якої і твердої ярої та їхній зв'язок з урожайністю. *Вісник Львівського національного аграрного університету: агрономія*. 2020. № 24. С. 123–127. DOI: <https://doi.org/10.31734/agronomy2020.01.123>

2. Demydov O., Khomenko S., Fedorenko M., Kuzmenko Ye., Pykalo S. Stability and Plasticity of Collection Samples of Durum Spring Wheat in the Forest-Steppe Conditions of Ukraine. *American Journal of Agriculture and Forestry*,. 2021. Vol. 9, Iss. 2. P. 83–88. DOI: <https://doi.org/10.11648/j.ajaf.20210902.16>

3. Кузьменко Є.А., Пірич А.В., Федоренко М.В. Оцінка параметрів генетичної варіації пшениці ярої твердої (*Triticum Durum Desf.*) за ознакою «кількість зерен з головного колоса». *Plant Varieties Studying and Protection*. 2022. Vol. 18, № 1. С. 45–52. DOI: <https://doi.org/10.21498/2518-1017.18.1.2022.257585>

4. Кузьменко Є.А., Федоренко М.В., Пірич А.В., Близнюк Р.М. Екологічна пластичність і стабільність перспективних ліній пшениці м'якої ярої (*Triticum aestivum L.*) за врожайністю. *Plant Varieties Studying and Protection*. 2022. Vol. 18, № 4. С. 242–250. DOI: <https://doi.org/10.21498/2518-1017.18.4.2022.273985>

5. Пірич А.В., Федоренко М.В., Федоренко І.В., Кузьменко Є.А., Близнюк Р.М. Адаптивний потенціал селекційних ліній тритикале озимого (*×Triticosecale Wittmack*) в умовах лісостепу України. *Зернові культури*. 2023. Том 7. № 1. С. 28–36. DOI: <https://doi.org/10.31867/2523-4544/0255>

6. Федоренко М.В., Федоренко І.В., Кузьменко Є.А., Близнюк Р.М. Мінливість показників елементів продуктивності колекційних зразків пшениці м'якої ярої в умовах Лісостепу України. *Зернові культури*. 2023. Том 7. № 2. С. 270–277. DOI: <https://doi.org/10.31867/2523-4544/0286>

7. Гудзенко В.М., Лисенко А.А., Поліщук Т.П., Буняк Н.М., Кузьменко Є.А., Юрченко Т.В., Худолій Л.В., Коховська І.В. Генетичні джерела врожайності та стабільності для селекції ячменю озимого в Лісостепу України. *Plant Varieties Studying and Protection*. 2025. Том 21, № 1. С. 24–37. DOI: <https://doi.org/10.21498/2518-1017.21.1.2025.327499>

8. Кузьменко Є.А., Сукайло М.В., Поліщук Т.П., Музика О.В. Екологічна пластичність і стабільність перспективних ліній ячменю озимого за врожайністю. *Землеробство та рослинництво: теорія і практика*. 2026. Випуск 1 (19). С. 109–119. DOI: <https://doi.org/10.54651/agri.2026.01.11>

Участь у конференціях і семінарах

Прийнято участь у Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференціях:

1. Кузьменко Є. А., Федоренко М. В., Хоменко С. О. Оцінка ефектів загальної та констант специфічної комбінаційної здатності сортів пшениці твердої ярої за ознакою «висота рослин». *Селекція, генетика та технології вирощування сільськогосподарських культур* : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів (с. Центральне, 24 квітня 2020 р.). Центральне, 2020. С. 55–56.

2. Василенко Н.В., Правдзіва І.В., Кузьменко Є.А. Вплив генотипу гідротермічних умов на врожайність та ознаки якості нових сортів пшениці твердої ярої миронівської селекції. *Селекційно-генетична наука і освіта* : матеріали X міжнародної наукової конференції (м. Умань, 19 березня 2021 р.). Умань, 2021. С. 47–49.

3. Кузьменко Є.А., Хоменко С.О., Федоренко М.В., Іванцова Л.І. Стійкість колекційних зразків пшениці твердої ярої проти збудників листових хвороб. *Селекція, генетика та*

технології вирощування сільськогосподарських культур : матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів (с. Центральне, 23 квітня 2021 р.). Центральне, 2021. С. 64.

4. Кузьменко Є.А., Хоменко С.О., Федоренко М.В., Чугункова Т.В. Оцінка параметрів генетичної варіації сортів пшениці твердої ярої за ознакою «висота рослин». *Наукові, прикладні та освітні аспекти фізіології, генетики, біотехнології рослин і мікроорганізмів* : матеріали XV конференції молодих вчених до 75-річчя Інституту фізіології рослин і генетики Національної академії наук України (м. Київ, 3 червня 2021 р.). Київ, 2021. С. 81–84.

5. Kuzmenko Ye. Evaluation of combining ability and determination of parameters of genetic variation in spring durum wheat varieties by productivity elements. *Селекція, генетика та технології вирощування с-г культур* : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів (с. Центральне, 29 квітня 2022р.), Центральне 2022р. С. 59–60

6. Пірич А.В., Юрченко Т.В., Кузьменко Є.А. та ін. Посухостійкість ліній пшениці ярої конкурсного випробування. *Селекція – надбання, сучасність і майбутнє (освіта, наука, виробництво)* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 110-річчю з дня народження видатного вченого, селекціонера, заслуженого працівника вищої школи, доктора сільськогосподарських наук, професора Зеленського Михайла Олексійовича (1912–1997) (м. Київ, 24–25 травня 2022 р.). Київ, 2022. С. 70–71.

7. Іванцова Л.В., Федоренко І.В., Федоренко М.В., Кузьменко Є.А. Екологічна пластичність та стабільність сортів пшениці м'якої ярої за рівнем врожайності в умовах Лісостепу України. *Селекція, генетика та біотехнологія сільськогосподарських рослин: досягнення та перспективи* : тези доповідей Міжнародної інтернет-конференції (м. Одеса, 26 жовтня 2022 р.). Одеса : Україна. СГІ – НЦНС, 2022. С. 30–32

8. Іванцова Л.В., Пірич А.В., Федоренко М.В., Кузьменко Є.А. Оцінка ступеня стійкості ліній пшениці ярої конкурсного випробування проти збудників хвороб. *Проблеми і перспективи фітоімунітету в селекції рослин* : Всеукраїнська науково-практична конференція, присвячені 125-річчю з дня народження видатного вченого-фітопатолога та селекціонера-імунолога, заслуженого діяча науки і техніки України Шевченка Василя Миколайовича (1897–1981 рр.) (м. Київ, 10–11 листопада 2022 р.). Київ, 2022 р. С.28–30.

9. Кузьменко Є.А. Оцінювання комбінаційної здатності та визначення параметрів генетичної варіації у сортів пшениці ярої твердої за елементами продуктивності. *Сучасні аспекти підвищення продуктивного та адаптивного потенціалу сільськогосподарських культур у контексті Європейського зеленого курсу* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 110-річчю від дня заснування Миронівського інституту пшениці імені В.М. Ремесла НААН (с. Центральне, 16 листопада 2022 р.). Центральне, 2022. С. 33–34.

10. Пірич А.В., Федоренко М.В., Кузьменко Є.А., Близнюк Р.М., Іванцова Л.В. Адаптивний потенціал ліній пшениці тритикале озимого в умовах Лісостепу України. *Аграрна освіта і наука: досягнення та перспективи розвитку* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Біла Церква, 30 березня 2023 р.). Біла Церква, 2023. С. 19–21.

11. Кузьменко Є.А., Федоренко М.В., Федоренко І.В., Близнюк Р.М., Іванцова Л.В. Характеристика ліній конкурсного випробування тритикале озимого (*Triticosecale Wittmack*) за посухостійкістю. *Аграрна освіта і наука: досягнення та перспективи розвитку* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Біла Церква, 30 березня 2023 р.). Біла Церква, 2023. С. 146–149.

12. Кузьменко Є.А. Оцінка екологічної пластичності та стабільності перспективних ліній пшениці твердої ярої (*Triticum durum* Desf) за ознакою «маса зерна з головного колоса». *Селекція, генетики та технології вирощування сільськогосподарських культур* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і спеціалістів (с. Центральне, 21 квітня 2023 р.). Центральне, 2023. С. 68–69.

13. Кузьменко Є.А., Поліщук Т.П. Оцінка морозостійкості ячменю озимого (*Hordeum vulgare* L.) У конкурсному сортовипробуванні. «*Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсоощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур*» до 90-річчя Агрономічного факультету Дніпровського державного аграрно-економічного університету (1934–2024 рр.) : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 21–22 листопада 2023 р.). Дніпро: ДДАЕУ, 2023. С. 112–114.

14. Кузьменко Є.А., Поліщук Т.П. Оцінка селекційних ліній ячменю озимого за адаптивними ознаками та урожайністю. *Аграрна освіта і наука: досягнення та перспективи розвитку* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Біла Церква, 28 березня 2024 р.). Біла Церква: БНАУ, 2024. С. 57–60.

15. Поліщук Т.П., Кузьменко Є.А. Параметри генетичної варіації за елементами структури врожайності сортів ячменю ярого. *Аграрна освіта і наука: досягнення та перспективи розвитку* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Біла Церква, 28 березня 2024 р.). Біла Церква: БНАУ, 2024. С. 96–98.

16. Кузьменко Є.А., Поліщук Т.П. Визначення рівня відносної посухостійкості ліній конкурсного випробування ячменю озимого. *Стан, проблеми та напрями розвитку селекції і насінництва пшениці в умовах сучасних викликів* : матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 120-річчю від дня народження академіка Федора Григоровича Кириченка (1904 – 1988) видатного селекціонера (м. Одеса, 28 березня 2024 р.). Одеса : СГІ-НЦНС, 2024. С. 179–180.

17. Поліщук Т.П., Кузьменко Є.А. Оцінка рівня відносної посухостійкості ліній конкурсного випробування ячменю ярого. *Стан, проблеми та напрями розвитку селекції і насінництва пшениці в умовах сучасних викликів*: матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 120-річчю від дня народження академіка Федора Григоровича Кириченка (1904 – 1988) видатного селекціонера (м. Одеса, 28 березня 2024 р.). Одеса : СГІ-НЦНС, 2024. С. 197–198.

18. Кузьменко Є.А., Поліщук Т.П. Оцінка ступеня фенотипового домінування ячменю озимого за ознакою «висота рослин». *Селекція, генетика та технології вирощування сільськогосподарських культур* : матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів (с. Центральне, 19 квітня 2024 р.). Центральне, 2024. С. 94–95.

19. Поліщук Т.П., Кузьменко Є.А. Генетичні джерела цінних ознак для селекції ячменю ярого в умовах Лісостепу України. *Селекція, генетика та технології вирощування сільськогосподарських культур* : матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів (с. Центральне, 19 квітня 2024 р.). Центральне, 2024. С. 137–138.

20. Кузьменко Є.А., Поліщук Т.П. Оцінка ступеню фенотипового домінування ячменю озимого за ознакою «кількість зерен з головного колоса». *Наукові основи реалізації принципів кліматично орієнтованого сільського господарства в агросфері України* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (м. Одеса, 17 травня 2024 р.). Одеса, 2024. С. 129.

21. Поліщук Т.П., Кузьменко Є.А. Виявлення особливостей за рівнем прояву і варіабельністю структурних елементів ячменю ярого. *Наукові основи реалізації принципів кліматично орієнтованого сільського господарства в агросфері України* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (м. Одеса, 17 травня 2024 р.). Одеса, 2024. С. 146–147.

22. Kuzmenko Y., Polishchuk T., Los R., Sukailo M., Khomenko T., Zhytomyrets O. Inheritance of grain number per main spike in F1 hybrids of *Hordeum vulgare* L. *Genetics, Physiology and Plant Breeding* (8-th Edition): International Scientific Conference (Chisinau, October 7–8, 2024). Chisinau, 2024. P. 598–602. DOI: <https://doi.org/10.53040/gppb8.2024.108>

23. Кузьменко Є.А., Гудзенко В.М., Сукайло М.В., Поліщук Т.П., Хоменко Т.М., Житомирць О.С. Сорт – основа сільськогосподарського виробництва та продовольчої безпеки держави. *Сучасний стан та розвиток вітчизняного насінництва сільськогосподарських культур на шляху інтеграції у світову насінневу спільноту* : матеріали науково-практичної конференції з проблем насінництва (м. Одеса, 28 лютого 2025 р.). Одеса : СГІ-НЦНС, 2025. С. 24–25.

24. Кузьменко Є. А., Сукайло М. В. Успадкування ознаки «довжина головного колоса» у гібридів F₁ ячменю озимого. *Селекція, генетика, сортовипробування та агротехнології культурних рослин: виклики та перспективи* : матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів (с. Центральне, 25 квітня 2025 р.). Центральне, 2025. С. 61–62.

25. Волошук Г.Д., Кузьмінська Г.П., Томашевська А.М. Хронологічний показник публікацій Миронівського інституту пшениці імені В.М. Ремесла НААН (1912–2024). *Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора,*

Виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання

Кузьменко Є.А. відповідальний виконавець завдань другого рівня в рамках програм наукових досліджень (ПНД) Національної академії аграрних наук України:

2021–2025 рр. – «Обґрунтування теоретичних засад селекції пшениці м'якої і твердої ярої та на цій основі створення конкурентоспроможних сортів з високою продуктивністю, стійкістю проти хвороб, посухо-, жаростійкістю, якістю зерна та адаптовані до змін клімату» (№ ДР 0121U100433); «Проведення оцінки ліній тритикале озимого та створення сорту з високими показниками продуктивності, стійкістю до абіотичних та біотичних чинників в умовах Лісостепу України» (№ ДР 0121U100441); «Створення селекційного матеріалу пшениці м'якої ярої, стійкого до шкодочинних рас стеблової іржі (*Puccinia graminis* f.sp. *tritici* Erickss and Henn.)» (№ ДР 0121U100437);

2026–2028 рр.: «Особливості створення вихідного матеріалу для селекції ячменю ярого різних напрямів використання з підвищеним продуктивним та адаптивним потенціалом» (№ ДР 0126U000079);

2026–2030 рр.: «Створення сортів ячменю озимого різних напрямів використання з підвищеним продуктивним та адаптивним потенціалом» (№ ДР 0126U000057).

Авторські свідоцтва та/або патентів

1. Свідоцтво про авторство на сорт рослин № 171158. Україна. Пшениця тверда яра МПП Радужна / Кочмарський В.С., Солона В.Й., Хоменко С.О., Федоренко І.В., Федоренко М.В., Муха Т.І., Кузьменко Є.А.

2. Свідоцтво про авторство на сорт рослин № 200399. Україна. Пшениця м'яка яра МПП Дана / Демидов О.А., Кочмарський В.С., Солона В.Й., Хоменко С.О., Федоренко М.В., Власенко В.А., Муха Т.І., Кузьменко Є.А., Близнюк Р.М., Судденко В.Ю.

3. Свідоцтво про авторство на сорт рослин № 200402. Україна. Пшениця тверда яра МПП Ксенія / Демидов О.А., Кочмарський В.С., Гудзенко В.М., Хоменко С.О., Солона В.Й., Власенко В.А., Федоренко М.В., Кузьменко Є.А., Муха Т.І., Мурашко Л.А.

4. Свідоцтво про авторство на сорт рослин № 230739. Україна. пшениця м'яка (яра) МПП Веснянка / Демидов О.А., Власенко В.А., Хоменко С.О., Федоренко І.В., Федоренко М.В., Близнюк Р.М., Кузьменко Є.А., Березовський Д.Ю., Юрченко Т.В.

5. Свідоцтво про авторство на сорт рослин № 230739. Україна. пшениця тверда (яра) МПП Перлина / Демидов О.А., Хоменко С.О., Федоренко М.В., Кузьменко Є.А., Солона В.Й., Чугункова Т.В., Мурашко Л.А.

Наявність виданих навчально-методичних посібників / посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій

1. Технологія вирощування насіння сортів ячменю ярого миронівської селекції у Лісостепу України. Методичні рекомендації / Демидов О. А., Кузьменко Є.А., Сіроштан А.А., Кавунець В.П., Поліщук Т.П., Лось Р.М., Сукайло М.В. Миронівка, 2024. 28 с.

2. Оцінка та добір селекційного матеріалу зернових на стійкість до абіотичних стресів / Демидов О.А., Кириленко В.В., Юрченко Т.В., Пикало С.В., Гуменюк О.В., Кузьменко Є.А., Близнюк Р.М. Миронівка, 2024. 30 с.

Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю

Українське товариство генетиків і селекціонерів імені М. І. Вавилова

Досвід практичної роботи за спеціальністю

Наявний – 12 років.